

ภาวะความดันโลหิตต่ำจากการได้รับยาระงับความรู้สึกทางช่องไขสันหลังเป็นภาวะแทรกซ้อนที่พบบ่อย ทำให้เลือดไปเลี้ยงเนื้อเยื่อของอวัยวะต่างๆ ไม่เพียงพอ เซลล์ได้รับออกซิเจนลดลง การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพัฒนา มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติทางคลินิกด้านการป้องกันภาวะความดันโลหิตต่ำในผู้ป่วยที่ได้รับยาระงับความรู้สึกทางช่องไขสันหลังในโรงพยาบาลลำปาง โดยมีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาอย่างเฉพาะเจาะจง แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วยวิสัญญีแพทย์และวิสัญญีพยาบาล กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องประกอบด้วยวิสัญญีพยาบาลและพยาบาลประจำห้องพักรักษา แผนกวิสัญญีวิทยา โรงพยาบาลลำปาง มีระยะเวลาการศึกษาระหว่างเดือน กันยายน 2549 ถึง เมษายน 2550 โดยแบ่งขั้นตอนการศึกษาออกเป็น 4 ระยะ คือ ระยะที่ 1 สำรวจปัญหาเกี่ยวกับการป้องกันภาวะความดันโลหิตต่ำในผู้ป่วยที่ได้รับยาระงับความรู้สึกทางช่องไขสันหลังในพยาบาลประจำแผนกวิสัญญี จำนวน 30 คน ระยะที่ 2 พัฒนาแนวปฏิบัติทางคลินิกด้านการป้องกันภาวะความดันโลหิตต่ำในผู้ป่วยที่ได้รับยาระงับความรู้สึกทางช่องไขสันหลัง โดยประยุกต์ขั้นตอนการพัฒนาตามกรอบแนวคิดของการพัฒนาแนวปฏิบัติทางคลินิก การนำไปใช้ และการประเมินผลของสภาวะการแพทย์และสุขภาพแห่งชาติ ประเทศออสเตรเลีย ตรวจสอบความถูกต้องของแนวปฏิบัติที่พัฒนาขึ้นจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน และค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาเท่ากับ 0.98 ระยะที่ 3 ทดสอบความเป็นไปได้ของการนำแนวปฏิบัติทางคลินิกด้านการป้องกันภาวะความดันโลหิตต่ำในผู้ป่วยที่ได้รับยาระงับความรู้สึกทางช่องไขสันหลังไปใช้ในวิสัญญีพยาบาลและพยาบาลประจำห้องพักรักษา จำนวน 25 คน ระยะที่ 4 การเสวนาเพื่อหาข้อสรุปความเป็นไปได้ของการนำแนวปฏิบัติทางคลินิกไปใช้โดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญและกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ร้อยละ และนำมาจัดกลุ่มข้อมูล

ผลการศึกษาครั้งนี้ได้แนวปฏิบัติทางคลินิกด้านการป้องกันภาวะความดันโลหิตต่ำในผู้ป่วยหลังผ่าตัดที่ได้รับยาระงับความรู้สึกทางช่องไขสันหลังจำนวน 38 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะก่อนให้ยาระงับความรู้สึกทางช่องไขสันหลังในห้องผ่าตัด จำนวน 7 ข้อ ระยะหลังให้ยาระงับความรู้สึกทางช่องไขสันหลังขณะผ่าตัดในห้องผ่าตัด จำนวน 15 ข้อ และระยะหลังให้ยาระงับความรู้สึกทางช่องไขสันหลังในห้องพักรักษา จำนวน 16 ข้อ และมีความเป็นไปได้ในการนำแนวปฏิบัติไปใช้ มีข้อเสนอแนะว่าควรนำแนวปฏิบัติไปใช้และปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ได้แนวปฏิบัติที่เหมาะสม

Hypotension resulting from spinal anesthesia is a common complication and it causes insufficient flow of blood to various organs and decreases oxygen to cell tissues. This developmental study aimed to develop clinical practice guidelines for prevention of hypotension among patients undergoing spinal anesthesia in Lampang hospital. The sample were selected by purposive sampling and consisted of two groups. The first group included a panel of experts comprising of anesthesiologists and nurse anesthetists and the second group included nurse anesthetists and nurses in the Department of Anesthesia, Lampang hospital. The study was conducted between September 2006 and April 2007 and study consisted of 4 stages. The first stage surveyed 30 nurse anesthetists about problems of prevention of hypotension among patients undergoing spinal anesthesia. During the second stage, clinical practice guidelines for prevention of hypotension among patients undergoing spinal anesthesia were developed. The framework for the practice guidelines followed the Development, Implementation and Evaluation of Clinical Practice Guidelines of the National Health and Medical Research Council (Australia). Three experts assessed the clinical practice guidelines and the content validity index was 0.98. In the third stage, the clinical practice guidelines were tested for feasibility and applicability among 25 nurse anesthetists and nurses in recovery room. During a forum in the fourth stage, the clinical practice guidelines were summarized by experts and related persons for this practice guidelines. Data were analyzed by using frequency, percentage, and categorization.

The results of this study show that clinical practice guidelines for prevention of hypotension among patients undergoing spinal anesthesia have 3 sections and 38 items. Seven items for prevention of hypotension among patients in the preoperative stage, 15 items in the intra-operative stage, and 16 items in the post-operative stage. All clinical practice guidelines were feasible. The results indicate that the clinical practice guidelines could be used for prevention of hypotension. Furthermore, regular revision is needed to obtain suitable clinical practice guidelines.